

Program konferencji

16 IX 2020 (środa)

13.00 Uroczyste otwarcie

13.15 – 13.45 – Wykład inauguracyjny: Jakub Niedźwiedź, *O pożytkach studiowania literatury i kartografii*

13.45 – 14.05 – Marzena Liedke, *Profesor Stanisław Alexandrowicz – wspomnienie o historyku kartografii dawnej Rzeczypospolitej*

Sesja 1 (studencka)

14.05 – 14.20 – Michał Makus, *Mapa Agryppy, Res geste Divi Augusti i kontrola nad rzymskim orbis terrarum*

14.20 – 14.35 – Monika Kozłowska-Szyc, *Znajomość ziemi – gleboznawstwo w świetle wczesnonowożytnych podręczników agrarnych*

14.35 – 14.50 – Robert Mieleszczyk, *Jana Andrzeja Morsztyna mapa trunków europejskich*

14.50 – 15.05 – Marta Kupczewska, *Itinerarium wojewody kijowskiego Tomasza Zamoyskiego z Kijowa do Zamościa, 4–21 XI 1619 r.*

15.05 – 15.30 Dyskusja

15.30 – 16.30 Obiad

Sesja 2 (studencka)

16.30 – 16.45 – Karolina Kwaśna, *Being the first that ever was here cut... Mapa Nowej Anglii, a może opowieść o kłopotach Anglików*

16.45 – 17.00 – Jakub Grodzki, *Zakres terytorialny dystryktu podlaskiego Kościoła ewangelicko-reformowanego w pierwszej połowie XVII w.*

17.00 – 17.15 – Tomasz Tarasiuk, *Z miarką przez Pomorze: kataster szwedzki, czyli najdawniejsze mapy katastralne Pomorza*

17.15 – 17.30 – Tomasz Królik, Tomasz Panecki, *Ocena wiarygodności tzw. szkiców parafialnych K. Perthéesa na przykładzie sieci osadniczej powiatu gostyńskiego*

17.30 – 17.45 – Katarzyna Lisiecka, *Romantyczna wizja granic Polski. Mapa Pomorza (i Nowej Marchii) Jędrzeja Słowaczyńskiego*

17.45 – 18. 15 Dyskusja

19.00 – Uroczysta kolacja

17 IX 2020 (czwartek)

Sesja 3 (przełom XVI/XVII w.)

9.00 – 9.20 – Marion Rutz, *Dynamika odwrotów – porównanie chorografii Polski i Litwy w atlasach Orteliusa, Mercatora i Blaeu'a*

9.20 – 9.40 – Radosław Skrycki, *Mapa jako książka. O ramie wydawniczej, dedykacjach i nietypowym przypadku Eilharda Lubinusa*

9.40 – 10.00 – Karol Łopatecki, *Jak Rzeczpospolita Obojga Narodów stała się „mocarstwem europejskim”: rola atlasu Orteliusa (1570) i chorografii Blaise de Vigenère (1573)*

10.00 – 10.20 – Grzegorz Franczak, *Papierowe księstwo. Mapa Descriptio Ducatus Polocensis Stanisława Pacholowieckiego (1580) jako tekst polsko-moskiewskiego sporu o hegemonię w Europie Wschodniej*

10.20 – 10.50 – Dyskusja

Sesja 4 (literatura)

10.50 – 11.10 – Elżbieta Konończuk, *Mapa jako narzędzie geopoetyki*

11.10 – 11.30 – Dariusz Chemperek, *Kochanowski w Zamchu (?)*. *Utwory zameckie w świetle genealogii i kartografii krytycznej*

11.30 – 11.50 – Tomasz Mojsik, *Przestrzeń świata greckiego w literaturze rzymskiej: zmiana perspektyw czy kreatywna adaptacja?*

11.50 – 12.10 – Aleksandra Wójtowicz, *Mapa jako narzędzie w badaniach geokrytycznych – przypadek Berenta*

12.10 – 12.40 – Dyskusja

12.40 – 13.20 Przerwa kawowa

Sesja 5 (literatura)

13.20 – 13.40 – Kamil Nieścioruk, *Na początku było słowo. A potem mapa. O roli kartografii w subkreacji Tolkiena, tolkienistyce i posttolkienistyce*

13.40 – 14.00 – Igor Piotrowski, *Podróż do kresu mapy. Rajza Mirona Białoszewskiego w kontekście dekonstrukcji kartografii*

14.00 – 14.20 – Ewa Krzyżanowska-Walaszczyk, *Mapa Issaka Tiriona a „Księgi Jakubowe” Olgi Tokarczuk*

14.20 – 14.40 – Dorota Siwicka, *Wierna mapa. Podróż Konstantego Tyszkiewicza po rzece Wili*

14.40 – 15.10 – dyskusja

15.10 – 16.10 – przerwa obiadowa

Sesja 6 (kartografia ziem polsko-litewskich XVII-XVIII wiek)

16.10 – 16.30 – Rostyslav Sossa, *Polityczne i administracyjne granice ziem ukraińskich w pracach G. Beauplana*

16.30 – 16.50 – Piotr Guzowski, Radosław Poniat, Marzena Liedke, *Religijna i gospodarcza geografia Wilna w pierwszej połowie XVII w. (w świetle rejestrów domów z 1636 i 1639 r.)*

16.50 – 17.10 – Bogusław Dybaś, *Problematyka fortyfikacyjna w opisach do mapy Miega (1779-1783)*

17.10 – 17.30 – Bogumił Szady, *Między tekstem a mapą. „Geograficzno-statystyczne opisanie parafiiów Królestwa Polskiego” Karola Perthéesa z 1790 r.*

17.30 – 17.50 – Joanna Ziółkowska-Krzywda, *Piórkiem po mapie – 30 lat Szkoły Rycerskiej na Atlasie Leonharda Eulera*

17.50 – 18.20 – dyskusja

18.30 – obrady Zespołu Historii Kartografii

19.30 – kolacja

18 IX 2020 (piątek)

Sesja 7 (dzieje powszechne)

9.00 – 9.20 – Bogdan Burliga, *Google Maps na niemal 1500 lat przed Google Maps: kontekst mozaikowej mapy z Madaby*

9.20 – 9.40 – Jolanta Czuczko, Dorota Jutrzenka-Supryn, *Szukając liter, szukając słów. Możliwości wykorzystania technik analitycznych i procesów konserwatorskich w uczytelnieniu tekstów w zabytkach kartograficznych na przykładzie mapy A. Hindenberga IXNOOPΘGPAΦIA PLESNIACA (Pszczyna 1636r).*

9.40 – 10.00 – Anna Kołos, *„Et ultimi ad auroram Seres”. Mapowanie Chin od średniowiecza do XVII wieku*

10.00 – 10.20 – Anna Pastorek, *Bitwa morska pod Downs (1639 r.) – mapa, tekst, ryciny*

10.20 – 10.40 – Paweł Krokosz, *Dawne mapy historyczne – uzupełnienie syntez dziejów Rosji z XVIII-XIX w.*

10.40 – 11.00 – dyskusja

11.00 – 11.30 – przerwa kawowa

Sesja 8 (XIX i XX wiek)

11.30 – 11.50 – Tomasz Olenderek, *Tekst towarzyszący mapie w kartografii leśnej Królestwa Polskiego*

11.50 – 12.10 – Bogdan Wolak, *Chorografia „Geografii polskiej Warmii” W. Barczewskiego w ujęciu jakościowym i ilościowym*

12.10 – 12.30 – Lucyna Szaniawska, *Objaśnienia treści map tematycznych na przykładzie map wojennych 12 Kompanii Geograficznej*

12.30 – 12.50 – Leszek Opyrchał, *Mapa jako bohater filmu „Złoto MacKenny”*

12.50 – 13.10 – dyskusja

Referat zamykający i podsumowanie konferencji

13.10 – 13.40 – Beata Konopska, *Rola tekstu w pracy nad dawną mapą. Refleksje warsztatowe*

13.40 – 14.40 obiad

14.50 – wycieczka

20.00 – kolacja

Wszelkie uwagi i zapytania prosimy dosyłać na adres: konferencjakartograficzna@gmail.com.

RADA NAUKOWA KONFERENCJI

dr hab. Beata Konopska, prof. UMCS

dr hab. Karol Łopatecki, prof. UwB

dr hab. Jakub Niedźwiedź, prof. UJ

dr hab. Radosław Skrycki, prof. US (przewodniczący)

TEMATYKA

Problematyka kolejnej Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii dotyczyć ma znaczenia literatury w badaniach nad kartografią. Chodzi nie tylko o literaturę piękną, ale również literaturę użytkową. Związkom literatury i kartografii chcielibyśmy się przyjrzeć w czterech aspektach:

1. Literatura jako źródło, czy też inspiracja powstania mapy. W szczególności dotyczy to chorografii, itinerariów, kompendiów wiedzy o państwach, dzieł historycznych. W jaki sposób literatura inspiruje mapę?
2. Tekst, opis państwa, kraju, ludzi często występuje wraz z mapą. *Descriptio* – po łacinie oznacza zarówno opis literacki, jak i mapę. Często obie formy *descriptio* występują razem. Mogą być one wydawane wspólnie (np. opis Polski w *Theatrum* Orteliusa) lub później (np. plan Warszawy dodany do *Lalki* Prusa). Jak współdziałają ze sobą tekst literacki i mapa?
3. Utwory prozatorskie lub poetyckie zainspirowane mapą lub bezpośrednio od niej zależne (np. *Władca pierścieni* Tolkiena, *Imię róży* Eco). Jak zatem mapa tworzy terytorium tekstu literackiego?
4. Tekst towarzyszący mapie i będący integralną częścią treści i kompozycji – komentarze, dedykacje, opisy, legendy itd. Badania nad toponimami występującymi na mapach.